

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA

19.10.2026. - 23.10.2026.

ODJELJENJE ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE

Sarajevo, 26.10.2026. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA **19.10.2026. - 23.10.2026.**

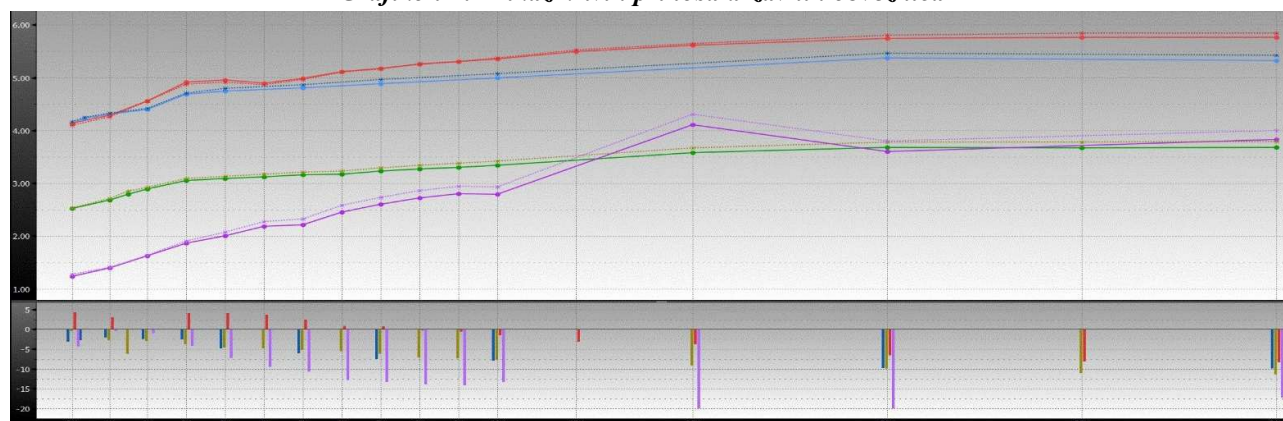
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	16.10.26	-	23.10.26	16.10.26	-	23.10.26	16.10.26	-	23.10.26	16.10.26	-	23.10.26
2 godine	3,11	-	3,06	4,71	-	4,68	4,88	-	4,91	1,92	-	1,88
5 godina	3,22	-	3,17	4,87	-	4,81	4,96	-	4,99	2,34	-	2,23
10 godina	3,43	-	3,35	5,07	-	4,99	5,37	-	5,36	2,93	-	2,81

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke trezorske zapise

Dospijeće	Prinosi		
	16.10.26	-	23.10.26
3 mjeseca	2,547	-	2,546
6 mjeseci	2,699	-	2,668
1 godina	2,940	-	2,919

Grafikon 1: Prikaz krivih prinosa državnih obveznica

Grafikon prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 23.10.2026. godine (pune linije) i 16.10.2026. godine (isprekidane linije).

EUROZONA

Prinosi njemačkih državnih obveznica su tokom sedmice zabilježili smanjenje kako su investitori tražili sigurno utočište usljed pada indeksa dionica.

Iz Deutsche Bundesbank je saopšteno da očekuju rast njemačke inflacije, koji neće biti izražen kao u periodu nakon pandemije, ali će biti viši nego što se očekuje.

Glavni ekonomista ECB-a Lane izjavio je da veće globalno korištenje eura podržava sposobnost ECB-a da postigne stabilnost cijena, navodeći da se povećanjem međunarodnog uticaja monetarne politike eurozone i posljedično uticajem na stranu i domaću potražnju smanjuju rizici za stabilnost cijena.

Član Upravnog vijeća ECB-a Panetta izjavio je da bi rast prinosa mogao ugroziti ekonomiju, ali da prinosi ipak nisu na kritičnom nivou. Smatra da rastuće kamatne stope u Europi ne prati jak ekonomski rast, kao što je to slučaj u SAD.

Član Upravnog vijeća ECB-a Rehn izjavio je da je pristup ECB-a kada je u pitanju donošenje odluka „od sastanka do sastanka, a na osnovu najnovijih podataka“ dobro utemeljen u trenutnoj neizvjesnoj ekonomskoj situaciji. Rehn smatra da ECB mora ostati oprezna u procjenjivanju sekundarnih efekata inflacije. U nastavku je upozorio da sve članice eurozone moraju kontrolisati svoje budžetske deficite.

Član Upravnog vijeća ECB-a Kazaks izjavio je da će dodatno pooštavanje monetarne politike možda biti potrebno ako inflacija ostane visoka. Smatra da je tržište dovelo do određenog pooštavanja finansijskih uslova kroz rast prinosa, ali da je potreban oprez jer rastući prinosi mogu usporiti ekonomiju.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti – Finska SEP	-	10,4%	9,1%
2.	ZEW poslovna klima – Njemačka OKT	30,0	28,1	34,7
3.	Potrošačko raspoloženje – eurozona OKT	-17,0	-17,9	-16,8
4.	PMI prerađivačkog sektora – eurozona OKT	52,8	52,4	52,9
5.	PMI uslužnog sektora – eurozona OKT	52,5	51,7	53,0
6.	Kompozitni PMI – eurozona OKT	52,7	51,9	53,1

SAD

Prinosi američkih državnih obveznica tokom sedmice su zabilježili smanjenje zbog iznenadnog rasta potražnje za sigurnom imovinom usred geopolitičkih tenzija i oštrog pada na berzama dionica.

Kada je u pitanju Fed, nastupio je period šutnje u kojem zvaničnici ne daju izjave uoči predstojećeg sastanka. Cilj ovog perioda je da se spriječe nepotrebne oscilacije finansijskih tržišta neposredno prije donošenja odluke o kamatnim stopama. Predsjedavajući Feda Warsh izjavio je da se u prvih pet mjeseci mandata najviše posvetio monetarnim pitanjima, a da je zanemario nemonetarna pitanja poput supervizije.

Ekonomisti su jedinstveni u ocjeni da će Fed na sastanku krajem oktobra ostaviti kamatne stope nepromijenjenim, dok će 9. decembra 2026. godine donijeti odluku o povećanju kamatne stope za 25 baznih poena.

Objavljena je analiza koja pokazuje da svako povećanje kamatne stope Feda za 1% američku vladu košta dodatnih 95 milijardi USD godišnje na ime kamata na javni dug, što pojačava pritisak Bijele kuće na predsjedavajućeg Feda Warsha da uspori s podizanjem stopa.

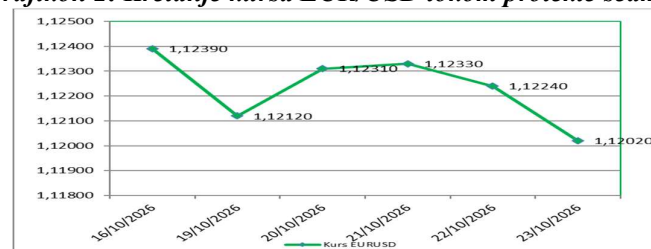
Ekonomski savjetnik predsjednika Trumpa Hassett priznao je da ima „još posla“ oko inflacije s obzirom na njen rast.

Anketa Bloomberg pokazuje da ekonomisti za period 2026-2028. očekuju ekonomski rast u vrijednosti od 2,3%, 2,2% i 2,2%, respektivno. Stopa nezaposlenosti trebala bi se kretati oko nivoa od 4,2%. Referentna kamatna stopa trebala bi rasti još jednom do kraja 2026. i u 2027. godini, dok se za 2028. godinu očekuje njeno smanjenje. Budžetski deficit trebao bi se kretati oko 6% BDP-a. Odnos duga prema BDP-u trebao bi rasti sa 100,9% na 105,0%.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI prerađivačkog sektora OKT	55,5		55,9
2.	PMI uslužnog sektora OKT	57,6		58,4
3.	Kompozitni PMI OKT	57,6		58,4
4.	Potrošačko raspoloženje – Univerzitet Michigan OKT	46,3		48,1
5.	Broj novoizgrađenih nekretnina u hiljadama SEP	1.305	1.221	1.288

Grafikon 2: Kretanje kursa EUR/USD tokom protekle sedmice

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/USD smanjen s nivoa od 1,1239 na nivo od 1,1202.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

VELIKA BRITANIJA

Prinosi britanskih državnih obveznica na sedmičnom nivou porasli su na kratkom i srednjem dijelu krive prinosa za 3 bazna poena, dok je prinos na desetogodišnju obveznicu smanjen za 1 bazni poen. Prva dva dana sedmice prinosi su uglavnom rasli duž cijele krive prinosa pod uticajem nemira i fiskalnih rizika u Francuskoj, kao i podataka s tržišta rada, koji su povećali očekivanja rasta kamatne stope. U nastavku sedmice prinosi su se smanjivali, a u četvrtak su pratili pad prinosa na američke i njemačke državne obveznice, nakon pada na svjetskim tržištima dionica. Na kraju sedmice prinosi su rasli duž krive prinosa, čemu su doprinijele više cijene nafte i prirodnog plina. FTSE 100 je na sedmičnoj osnovi niži za 1,76% i završio je sedmicu na 10.690,36 poena. Tokom sedmice rast je zabilježen samo jednog dana, a najveći dnevni pad od 1,08% desio se u ponedjeljak, zajedno s europskim berzama, nakon nasilnih protesta u Francuskoj.

Članica MPC BoE-a Greene pozvala je na povećanje kamatne stope u novembru. Kao razloge je navela da je usporavanje rasta plata zastalo i da je rizik sekundarnih efekata inflacije veći nego što je ranije procijenjeno. Većina ekonomista očekuje da će BoE na sastanku 5. novembra povećati kamatnu stopu sa 3,75% na 4,00%. Guverner BoE-a Bailey izjavio je da je ispravno postupio kada je branio tadašnjeg predsjedavajućeg Feda Powella od napada predsjednika Trumpa te da bi to ponovo učinio. BoE je bio u kontaktu s Googleom nakon privremenog prekida rada njegovih *cloud* usluga, što je poremetilo rad više velikih britanskih banaka.

Premijer Burnham najavio je mjere za smanjenje administrativnih troškova i produženje privremenog ukidanja pojedinih uvoznih carina, kojima bi kompanije godišnje uštedjele gotovo 800 miliona GBP. Također, od nadležnih ministara zatražio je da razmotre ukidanje fiksnih naknada na računima za plin. Vlada je odobrila proizvodnju plina na spornom polju Jackdaw u Sjevernom moru, a odluku je pozdravio i Trump.

Javni dug je prvi put premašio 3.000 milijardi GBP. Ministar finansija John Healey će predstaviti budžet 28. oktobra.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za Veliku Britaniju

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Rightmove cijena stambenih nekretnina (M/M)	OKT	-	1,0%	0,7%
2.	Rightmove cijena stambenih nekretnina (G/G)	OKT	-	-0,1%	-0,8%
3.	Indeks maloprodajnih cijena	SEP	422,0	422,1	421,6
4.	Stopa nezaposlenosti – 3 mjeseca	AUG	4,9%	4,7%	4,9%
5.	Stopa tražilaca naknade za nezaposlene	SEP	-	4,4%	4,4%
6.	Promjena broja zahtjeva za naknadu za nezaposlene	SEP	-	30.300	7.000
7.	GfK indeks povjerenja potrošača	OKT	-14	-24	-13
8.	Maloprodaja, uklj. gorivo (M/M)	SEP	-0,1%	-0,4%	0,7%
9.	Maloprodaja, bez goriva (M/M)	SEP	-0,1%	-0,7%	0,9%
10.	Inflacija (G/G)	SEP	3,4%	3,5%	3,1%
11.	Inflacija (M/M)	SEP	0,3%	0,4%	0,5%
12.	Temeljna inflacija (G/G)	SEP	2,8%	2,8%	2,6%
13.	Budžetski deficit (u milijardama GBP)	SEP	24,0	24,5	17,3
14.	Prosječne sedmične plate – (3M/G)	AUG	3,8%	3,7%	3,9%
15.	S&P Global PMI prerađivačkog sektora (preliminarno)	OKT	51,8	52,8	51,9
16.	S&P Global PMI uslužnog sektora (preliminarno)	OKT	51,8	53,1	52,1
17.	S&P Global PMI kompozitni (preliminarno)	OKT	51,7	53,1	52,0

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala prema EUR, pa je kurs EUR/GBP zabilježio smanjenje s nivoa od 0,8433 na nivo od 0,8379. U utorak je GBP dostigla najviši nivo u odnosu na EUR u gotovo 17 mjeseci. I u odnosu na USD, GBP je aprecirala, pa je kurs GBP/USD povećan s nivoa od 1,3327 na nivo od 1,3374.

JAPAN

Prinosi japanskih državnih obveznica smanjeni su na sedmičnom nivou duž cijele krive prinosa: za 4 bazna poena na kratkom dijelu i za 11 i 12 baznih poena na srednjem i dužem dijelu. Tokom sedmice prinosi su uglavnom bilježili svakodnevno smanjenje, da bi u petak zabilježili najveći pad, nakon što je nastavak globalne rasprodaje tehnoloških dionica povećao potražnju za sigurnom imovinom. Nikkei 225 smanjen je za 4,03% na sedmičnom nivou na 62.693,16 poena, zbog rastuće zabrinutosti u vezi s isplativošću investicija u vještačku inteligenciju, bilježeći rast samo u srijedu od 0,85%. Najveći dnevni pad od 2,65% desio se u četvrtak, na šta su uticali oprečni kvartalni rezultati velikih američkih tehnoloških kompanija.

Guverner BoJ-a Ueda izjavio je da se temeljna inflacija približila cilju od 2% i da bi se dugoročni prinosi trebali stabilizovati uz odgovarajući tempo povećanja kamatne stope. Naveo je da se rast plata nastavlja prenositi na cijene roba i usluga te da potražnja povezana s vještačkom inteligencijom doprinosi rastu cijena, iako je teško povući jasnu granicu između inflacije potražnje i troškova. Zamjenik guvernera Himino izjavio je da je temeljna inflacija vrlo blizu cilja, da su finansijski uslovi i dalje podsticajni i da bi odlaganje prilagođenja monetarne politike moglo dugoročno naštetiti ekonomiji.

BoJ je u polugodišnjem Izvještaju o finansijskom sistemu ocijenio da japanski finansijski sistem može izdržati šokove rasta cijena nafte i korekciju očekivanja o isplativosti ulaganja u vještačku inteligenciju, upozorivši na rastuće rizike povezane s vještačkom inteligencijom, uključujući cyber-prijetnje. Očekuje se da će BoJ na sastanku 29. i 30. oktobra odlučiti da je inflacija dostigla cilj od 2%, gotovo 14 godina nakon uvođenja ovog cilja u januaru 2013. godine. Prema izvorima Reutersa, BoJ bi na sastanku mogao zadržati referentnu kamatnu stopu nepromijenjenom i blago povećati projekciju inflacije za fiskalnu 2027. godinu zbog viših cijena nafte. Prema anketi Bloomberga, 83% ekonomista očekuje povećanje referentne kamatne stope u decembru, dok nijedan ne očekuje povećanje u oktobru.

Premijerka Takaichi odbacila je kritike da je odgovorna za slab JPY i visoke kamatne stope, najavivši da će obim emisije državnih obveznica biti odgovarajuće kontrolisan. Pojasnila je da smanjenje poreza na potrošnju za prehrambene proizvode neće finansirati posebnim obveznicama za pokrivanje deficita, ne isključujući emisiju državnih obveznica za finansiranje budžeta u cjelini.

Ministrica finansija Katayama izjavila je da Japan prelazi s inflacije uzrokovane višim uvoznim troškovima na održivu inflaciju podržanu rastom plata. Najveća japanska sindikalna federacija Rengo pozvala je sindikate članice da u pregovorima o platama za 2027. godinu traže povećanje od najmanje 5%, idealno 6%.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Saldo trgovinskog bilansa (u milijardama JPY) SEP	-210,4	-536,6	-1.111,9
2.	Izvoz (G/G) SEP	21,3%	16,7%	19,3%
3.	Uvoz (G/G) SEP	20,4%	18,9%	28,0%
4.	Ukupna prodaja robnih kuća u Japanu (G/G) SEP		4,2%	2,6%
5.	Narudžbe mašinskih alata (G/G) – finalno SEP	60,4%	60,4%	64,7%
6.	Indeks uslužnog sektora (M/M) AUG	-0,4%	-0,1%	0,2%
7.	Inflacija (G/G) SEP	2,1%	2,1%	1,9%
8.	Temeljna inflacija (G/G) SEP	2,1%	2,1%	1,7%
9.	S&P Global PMI prerađivačkog sektora (preliminarno) OKT		53,3	54,1
10.	S&P Global PMI uslužnog sektora (preliminarno) OKT		52,0	51,3
11.	S&P Global PMI kompozitni (preliminarno) OKT		52,3	52,3

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, pa je kurs EUR/JPY zabilježio smanjenje s nivoa od 177,58 na nivo od 175,72. I u odnosu na USD, JPY je aprecirao i kurs USD/JPY je smanjen s nivoa od 158,02 na nivo od 156,87.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju tržišta u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte iznosila je 101,41 USD (EUR 90,23).

Na početku sedmice cijena nafte je porasla usljed kontinuiranih rizika za snabdijevanje na Bliskom istoku, uključujući napade Huta, kao i činjenicu da su glavni iranski naftni terminali na ostrvu Kharg neaktivni još od kraja augusta usljed američke pomorske blokade.

U utorak je cijena smanjena primarno zbog tržišnog optimizma i nade u diplomatski napredak na Bliskom istoku, što je umanjilo strahove investitora od trajnih poremećaja u snabdijevanju. Investitori su reagovali na vijesti o sastanku iranskog predsjednika i načelnika pakistanske vojske (koji djeluje kao ključni posrednik između SAD i Irana), kao i na izvještaje o prijedlozima za desetodnevno primirje, koji uključuju inspekcije IAEA-e.

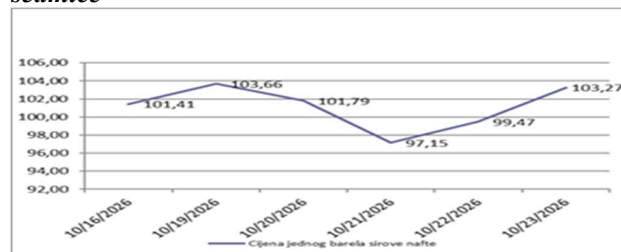
Sredinom sedmice cijena nafte dodatno je smanjena uglavnom zbog diplomatskih napora i popuštanja napetosti između SAD i Irana, što je ublažilo strahove od neposrednih poremećaja u snabdijevanju na Bliskom istoku. Na smanjenje cijene uticao je i plan SAD da pozajmi dio svojih hitnih rezervi loživog ulja i dizela kako bi se obuzdao skok cijena goriva uzrokovan sukobima.

U četvrtak je cijena nafte ponovo povećana. Glavni uzrok ovog naglog skoka je drastična eskalacija geopolitičkih tenzija na Bliskom istoku, koja je izazvala strah od prekida globalnog snabdijevanja energentima. Jemenski Huti izveli su nove napade na naftna postrojenja i mete unutar Saudijske Arabije, što je odmah aktiviralo alarm na energetske tržištima zbog ranjivosti ključne infrastrukture najvećeg svjetskog izvoznika.

U petak je cijena ovog energenta zabilježila povećanje prvenstveno zbog eskalacije geopolitičkih tenzija i neposrednih prijetnji snabdijevanju energijom s Bliskog istoka.

Cijena jednog barela nafte na kraju sedmice iznosila je 103,27 USD (EUR 92,19), što predstavlja povećanje od 1,83% na sedmičnom nivou.

Grafikon 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Cijena jedne fine unce zlata na otvaranju tržišta u ponedjeljak iznosila je 4.165,58 USD (EUR 3.706,36). Na početku sedmice je cijena ovog plemenitog metala blago smanjena. Investitori i dalje računaju na povećanje kamatne stope Fed, što negativno utiče na cijenu zlata.

U utorak je cijena zlata smanjena drugi dan zaredom zbog povećanih inflacijskih očekivanja i očekivanja da će Fed nastaviti s povećanjem kamatnih stopa.

Sredinom sedmice zabilježeno je povećanje cijene zlata. Rusija je u septembru prodala 6,2 tone zlata, što predstavlja nastavak trenda u kojem koristi svoje zlatne rezerve kako bi finansirala rastući savezni budžetski deficit i pokrila visoke troškove vojnih operacija.

U četvrtak je cijena ovog plemenitog metala smanjena zbog rasta cijene nafte i time povezanih inflacijskih očekivanja, kao i očekivanja da će Fed do kraja godine povećati kamatne stope za 25 baznih poena.

Na kraju sedmice je cijena zlata zabilježila daljnje smanjenje kao i prethodnog dana. Cijena zlata je krajem trgovanja u petak, prvi put od sredine jula ove godine, pala ispod psihološke granice od 4.000 USD za jednu finu uncu.

Cijena jedne fine unce zlata na kraju sedmice iznosila je 3.996,10 USD (EUR 3.567,31), što predstavlja smanjenje od 4,07% na sedmičnom nivou.

Grafikon 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

